

Sapere aude – ravimimaailma huvitavad ajad

„Elagu sa huvitaval ajal!“ ütleb väidetavalt idamaadest pärit needus. Novembris täitub kaks aastat käesolevas ajakirjas ilmunud pikemast käsitlusest ravimite kättesaadavuse teemal, kus ka ravimihulgimüüjatele anti tänuväärne võimalus mõtteid avaldada. Neil päevil arutleti väga teravalt, kas raviminappuse põhjus võiks ehk peituda meie tagahoovis. Nii olnuks lihtne mõne kiire seadusemuudatuse või kõlava otsusega probleem lahendada. Ravimihulgimüüjate poolt selgitasime toona, et ravimite kättesaadavus on globaalne küsimus, suuresti ravimite ning nende lähte- ja toorainete tootmise probleem. Kuna Eestis laialdast ravimitootmist ei ole, siis saame Eestisse tuua vaid selliseid ravimeid, mida teised on otsustanud meie turule lubada. Teisal võrsunud häda saame siin üksnes leevendada. Selleks vajame kogu ravimi- ja tervisesektori koostööd ning mõistmist, et ravimi tagamiseks iveravimit leida ei õnnestu.

Sellest peale oleme elanud nii huvitaval ajal, et varutud põnevust jaguks eluajaks. Meenutan mõnd hetke ravimimaailmast: kaitsevahendite puudus; ravimite väljastamispiirangud ostupaanika ajal; ravimite väljaveo keelud teistest riikidest Eestisse toomisel ja Eestist väljaviimisel; mure Hiina ja India pärast, kus koroonatõttu lukus piirid ähvardasid viia maailma raviminappuse; Eesti hulgemüüjate juures meie enda kulul suurendatud ravimivarud; ülemaailmne gripivaktsiini nappus 2020. aasta sügisel; koroonavaktsiini ootus ja segadused vaktsineerimise korraldamisel; Terviseameti ravimilao hukk ja hulgemüüjate abi riigile.

Teet Torgo

Eesti Ravimihulgimüüjate Liidu
tegevjuht

„Elagu sa huvitaval ajal!“ neab vanasõna. Hiljuti tõusis ravimite kättesaadavus ravimivarude võtmes taas päevakorda. Eestis puuduvat ravimivarud ja vajalik seadusandlus. Väidan vastu – see hinnang on ekslik! Hulgemüüjad hoiavad igapäevaselt pea kuu aja varu ravimitest, mida Eestis turustatakse. Samas suurusjärgus varuvad ravimeid ka apteegid. Haigladki kinnitasid, et kriisivarusid on kasvatatud. Ühel meelel tunnistasid nii ravimitootjad, hulgemüü-

jad, apteegid kui ka haiglad hiljuti ravimiametile, et tõsist raviminappuse probleemi Eestis täna ei ole.

Tulevikuks tahan kõigile valdkonna osapooltele südamele panna, et meie edasised sammud oleks läbimõeldud. Kriisiõppetundide najal on juba toimumas massiivsed muudatused. Ainuüksi Euroopa Liidus on lõpetamisel seitse uut seadust ravimite ja meditsiinitarvikute kohta. Tugevdatakse tarne- ja tootmisahelaid. Luuakse varude ja nappuse aruandlus- ja leevendusmehhanismid. Ka Eestis tuntakse juba täna nelja-viit erinevat varusüsteemi. Uuel aastal avatakse ELs muutmiseks terve ravimivaldkonna seadusandlus. Ees ootab EL tööstusstrateegia ja rohepöörde elluviimine. Kõik see nõuab isegi rahulikul ajal

kogu meie ressursi. Kindlasti peame katkematult jätkama põhitööd ja viima ravimi abivajajani. Huvitavad ajad on jälle ees. Nüüd tuleb sisse hingata, et suur pilt ei kaoks. Peame hoiduma ülemäära kulukatest, tühjadest, dubleerivatest tegevustest ja loosungitest. Usun siiralt, et oleme seni päris hästi hakkama saanud!

